

Sygn. akt III Ca 1656/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Roman Troll

po rozpoznaniu w dniu 8 stycznia 2018 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa K. C.

przeciwko M. S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 14 lutego 2017 r., sygn. akt II C 152/13

- 1) ***zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1. o tyle tylko, że zasądzone tamże świadczenie jest płatne za równoczesnym wydaniem przez powoda pozwanemu drzwi zewnętrznych firmy (...) typu S.,***
- 2) ***oddala apelację w pozostałej części.***

SSO Roman Troll

Sygn. akt III Ca 1656/17

UZASADNIENIE

Powód K. C. żądał zasądzenia od pozwanego M. S. 8600 zł

z ustawowymi odsetkami od 6 stycznia 2012 r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazywał, że 28 lipca 2010 r. zawarł z pozwanym ustną umowę sprzedaży, na mocy której nabył drzwi zewnętrzne wraz z montażem za 8600 zł, które nie spełniają swojej funkcji - klinują się, występuje tarcie o posadzkę, blokowanie na progu i nadmierne obciążenie pochwyty, co powoduje jednocześnie ich nieszczelność. Pismem z 10 stycznia 2010 r. powód zwrócił się do pozwanego z prośbą o niezwłoczne dokonanie naprawy albo wymiany towaru, w ramach realizacji uprawnień z tytułu gwarancji pozwany zwrócił się do producenta drzwi - (...) sp. z o.o., który dokonał wymiany uszczelek w drzwiach, ich regulacji, a następnie pomiaru pomontażowego oraz poinformował powoda, że montaż drzwi został wykonany niezgodnie ze sztuką budowlaną, tj. przed położeniem posadzki. Pomimo wezwania pozwany nie podjął żadnych działań mających na celu naprawę lub wymianę drzwi. We wrześniu 2011r. powód wezwał pozwanego do polubownego załatwienia sprawy. Wobec tego, że pozwany nie zareagował, powód odstąpił od umowy.

28 listopada 2012r. Sąd Rejonowy w Rybniku wydał nakaz zapłaty, w którym zasądził od pozwanego na rzecz powoda 8600 zł z ustawowymi odsetkami od 6 stycznia 2012 r. do dnia zapłaty i zwrot kosztów procesu.

Pozwany złożył sprzeciw od nakazu zapłaty, w którym żądał oddalenia powództwa w całości i podnosił zarzut przyczynienia się powoda do powstania wadliwości w funkcjonowaniu drzwi. Podał, że wykonał usługę w miejscu i czasie wskazanym przez powoda oraz

w warunkach jakie na dzień wyznaczony przez powoda tam panowały; odpowiada jedynie za wykonanie montażu drzwi, a powód nie zlecał mu wykonania innych prac w należącym do niego budynku, w szczególności ułożenia płytek podłogowych i pozwany nie miał wpływu na kolejność wykonania robót. Zaznaczył, że poinformował powoda o zgodnej ze sztuką budowlaną kolejnością prac, które winny poprzedzić montaż drzwi, tj. wykonanie posadzki przed montażem drzwi, ale powód podjął decyzję o wykonaniu montażu drzwi pomimo braku wykafelkowanej podłogi, zaś bezpośrednio po montażu drzwi nie zgłaszał zastrzeżeń co do sposobu wykonania zlecenia przez pozwanego oraz jakości dostarczonego towaru. Problemy związane z zawiewaniem do środka oraz luzy pochwyty zostały usunięte zgodnie z żądaniem powoda przez serwis producenta drzwi, co zwolniło pozwanego z odpowiedzialności, a w wyniku działań pojętych przez przedstawiciela producenta drzwi zostały usunięte wszelkie wady towaru powodujące jego niezgodność z umową, zaś okoliczności podnoszone przez powoda, stanowią skutek decyzji samego powoda, za które pozwany nie ponosi odpowiedzialności. Zaznaczył, że eksploatacja drzwi w warunkach nieodpowiadających wymogom technicznym spowodowała powiększenie się uszkodzeń oraz zwiększała trudność w ich użytkowaniu.

Wyrokiem z 14 lutego 2017 r. Sąd Rejonowy w Rybniku zasądził od pozwanego na rzecz powoda 6800 zł z odsetkami ustawowymi od 6 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2015 r. i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. (pkt 1) oraz zasądził od pozwanego na rzecz powoda 1517 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 2).

Orzeczenie to zapadło przy następujących ustaleniach faktycznych: powód zdecydował się na zakup drzwi firmy (...) ponieważ spełniały one jego oczekiwania co do parametrów drzwi zewnętrznych, tj. były energooszczędne, nie przenikało przez nie ciepło; warunkiem uzyskania gwarancji na te drzwi od firmy (...) było zamontowanie ich przez firmę pozwanego. Drzwi zostały zamówione przez powoda na wiosnę, w marcu lub kwietniu, bo miały być sprowadzone z Grecji i w sierpniu 2010 r. były już w magazynie pozwanego. Należność za drzwi, była to cena za drzwi z montażem, dlatego pozwanemu zależało, aby jak najszybciej je zamontować i uzyskać zapłatę pełnej ceny. Zanim pozwany przystąpił do montażu drzwi przyjechał do budowanego domu powoda na oględziny, wtedy w domu był kafelkarz, który układał płytki i został on poproszony przez pozwanego, żeby nie „dojeżdżał”

z kafelkami do drzwi i zostawił wolną przestrzeń, aby reszta płytek została zamontowana po założeniu drzwi. Drzwi zostały założone we wrześniu 2010 r., a powód razem z rodziną wprowadził się 19 grudnia 2010 r. Początkowo funkcjonowały dobrze, lecz kiedy przyszła zima to zaczął przez drzwi przewiewać wiatr, bowiem istniały szczeliny pomiędzy drzwiami

a futryną; wówczas powód zwrócił się do firmy (...), aby przyjechała i usunęła usterki: usunięcie usterek przedstawiciel firmy (...) - p. M. zlecił pozwanemu. Po regulacji przez okres około 2 tygodni drzwi funkcjonowały poprawnie, potem powód znowu złożył reklamację, wówczas przedstawiciel firmy (...) stwierdził, że są nieprawidłowe uszczelki i je wymienił na grubsze. Po kolejnych 2 tygodniach drzwi ponownie się rozregulowały, ale na zgłaszane reklamacje nie reagowali już ani p. M., ani pozwany. 10 stycznia 2011 r. powód złożył reklamacje na piśmie żądając niezwłocznego usunięcia usterek. W odpowiedzi otrzymał pismo z 13 czerwca 2011 r., w którym pozwany odmówił naprawy wskazując, że to nieprawidłowe używanie drzwi przez powoda wywołuje potrzebę ciągłych regulacji. 20 września 2011 r. powód ponownie wezwał pozwanego do naprawy, a z powodu braku reakcji 23 grudnia 2011 r. złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy.

Przy tak dokonanych ustaleniach faktycznych Sąd Rejonowy uznał roszczenie za znajdujące podstawę prawną w regulacjach ustawy z 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie kodeksu cywilnego w brzmieniu obowiązującym w okresie zawarcia umowy sprzedaży i rozpatrywania zgłoszenia reklamacyjnego. Przywołał regulacje art. 4 tej ustawy oraz art. 8 ust. 1, 3 i 4 tej ustawy wskazując, że zakupiony przez powoda towar był niezgodny z zawartą umową sprzedaży i montażu, a drzwi nie nadawały się do celu w jakim zostały zakupione; powód nie otrzymał informacji o podjętej przez pozwanego decyzji w przedmiocie rozpoznania zgłoszonej reklamacji, a ponieważ pozwany mimo możliwości nie dokonał wymiany towaru wadliwego na wolny od wad, a dalsze oczekiwanie na decyzję pozwanego narażałoby powoda na znaczne niedogodności, miał on prawo złożyć oświadczenie o odstąpieniu od umowy. Wada sprzedanych drzwi była istotna, albowiem przez ich nieszczelność

nie spełniały swej podstawowej funkcji izolacyjnej. Sąd Rejonowy zaznaczył, że pojęcie „wady istotne”, stanowiące podstawę do odstąpienia od umowy, jest ocenne, a ustawodawca nie zawarł nawet przybliżonych kryteriów klasyfikacji niezgodności na „istotne” lub „nieistotne”, ale nie uzależnił „istotności” niezgodności od stwierdzenia, że towar nie nadaje się do użytku, do jakiego jest przeznaczony.

Sąd Rejonowy podkreślił, że na poparcie swojego stanowiska w sprawie, poza dowodem z dokumentu, pozwany nie zaoferował żadnego dowodu, a dowód z zeznań świadka musiał zostać pomięty z uwagi na nieprzedstawienie adresu jego zamieszkania, a na przesłuchanie stron pozwany nie stawiał się pomimo prawidłowego wezwania.

Dlatego też Sąd Rejonowy orzekł jak w punkcie 1. sentencji, przy czym o odsetkach rozstrzygnął stosownie do art. 481 k.c., zasądzając je od dnia 6 stycznia 2012 r. (od dnia wniesienia pozwu). O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Apelację od tego orzeczenia złożył pozwany zaskarżając je w całości i zarzucając mu naruszenie: art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewyjaśnienie w uzasadnieniu powodów, dla których Sąd Rejonowy uznał, że powód miał prawo odstąpić od zawartej umowy, a także brak odniesienia do wskazanej przez pozwanego okoliczności; art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i przyjęcie, że ujawnione wady są istotne; art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c. poprzez przyjęcie, że powód wykazał okoliczności, z których wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne; art. 8 ust. 4 ustawy z 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego poprzez przyjęcie, że powód miał prawo odstąpić od umowy pomimo braku istotnej niezgodności towaru z umową.

Przy tak postawionych zarzutach wniósł o oddalenie powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz zasądzenia od powoda kosztów zastępstwa za II instancję.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sprawę rozpoznawano w postępowaniu uproszczonym, gdyż dotyczyła powództwa

o zapłatę kwoty poniżej 10000 zł z umowy (art. 505¹ pkt 1 k.p.c.). Jednocześnie należy zaznaczyć, że odpowiedź na apelację została zwrócona powodowi, z uwagi na nieprzedstawienie dowodu jej doręczenia pełnomocnikowi pozwanego (art. 132 § 1 k.p.c.). Strony są bowiem reprezentowane przez profesjonalnych pełnomocników.

Ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy są prawidłowe i jako takie Sąd Okręgowy uznaje za własne.

Zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. jest to o tyle nieskuteczny, że Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wyraźnie wskazał z jakich powodów uznał, że powód miał prawo odstąpić od zawartej umowy. Podkreślił, w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, że powód składał reklamację pozwanemu, a z uwagi na to, iż wada była istotna, albowiem zamontowane drzwi nie spełniały swojej funkcji izolacyjnej, a są to drzwi zewnętrzne, zaś pozwany nie odpowiadał na złożoną reklamację, mógł odstąpić od umowy. To są okoliczności, które wskazują na to, że powód, na podstawie art. 8 ust. 4 ustawy z 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz zmianie Kodeksu cywilnego, mógł odstąpić od umowy. Jediną przesłanką, w tego rodzaju sytuacji, wskazującą na ewentualny brak podstaw do odstąpienia od umowy jest to, że niezgodność towaru konsumpcyjnego z umową jest nieistotna. W rozpoznawanej sprawie nie można jednak przyjąć takiego twierdzenia za zasadne, albowiem drzwi zewnętrzne, zamontowane w domu powoda przez pozwanego i u niego ostatecznie zakupione, nie spełniały swojej podstawowej funkcji izolacyjnej z uwagi na nieprawidłowości w ich zamontowaniu, a następnie nieusunięcie tych usterek.

Należy także podkreślić, że w uzasadnieniu apelacji nie zostało wskazane do jakich to okoliczności Sąd Rejonowy nie odniósł się w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia.

Zarzut dotyczący naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. jest o tyle nieskuteczny, że apelujący nie wskazał w jaki sposób Sąd Rejonowy niewłaściwie ocenił dowody. Apelujący jedynie zaznacza, że niewłaściwie przyjęto, iż ujawnione wady są istotne, ale na okoliczność wskazującą na cokolwiek innego nie wskazuje żadnego dowodu ani sposobu, w jaki doszedł do tego rodzaju konkluzji. To skutecznie uniemożliwia podważenie dokonanej oceny dowodów przez Sąd Rejonowy. Skarżący w apelacji nie wskazał sprzeczności z materiałem dowodowym, natomiast ocena materiału dowodowego dokonana przez Sąd Rejonowy mieści się w granicach określonych art. 233 § 1 k.p.c., nie została przekroczona granica swobodnej oceny dowodów, a wnioski co do faktów w sposób logiczny wynikają z treści dowodów zgromadzonych w sprawie. Równocześnie Sąd Rejonowy poddał ocenie w sposób kompleksowy i właściwy cały materiał dowodowy zebrany w sprawie, a skarżący nie wykazał, aby uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, tymczasem tylko takie uchybienia mogą być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów, nie jest bowiem wystarczające samo przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie, niż ocena sądu.

Sąd Rejonowy wyraźnie zaznaczył, że na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy w postaci pism reklamacyjnych i odpowiedzi na nie oraz odstąpienia od umowy, jak również zeznań powoda, wykazane zostały okoliczności, z których powód wywodzi skutki prawne.

Dlatego też zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego oraz regulacji art. 6 k.c. są bezzasadne.

Nie doszło również do naruszenia art. 8 ust. 4 ustawy z 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz zmianie Kodeksu cywilnego, albowiem drzwi zewnętrzne, jak już wyżej wskazano, zamontowane przez pozwanego w domu powoda nie spełniają swej podstawowej funkcji izolacyjnej, a co za tym idzie są niezgodne z umową; niezgodność ta jest istotna, gdyż drzwi zewnętrzne taką funkcję izolacyjną powinny spełniać, w takim celu też powód je nabywał. Ich przeznaczeniem jest izolowanie mieszkania od zewnętrznego środowiska, co szczególnie przejawia się w nieprzepuszczaniu zimna.

Należy także zauważyć, że Sąd Rejonowy oparł się rzeczywiście na przesłuchaniu powoda i ostatecznie nie przeprowadził dowodu z opinii biegłego, gdyż wycofano w tym zakresie wnioski, ale nie można twierdzić, iż przesłuchanie powoda było niewystarczające do przyjęcia, że wykazane są istotne okoliczności sprawy. Trzeba wyraźnie zaznaczyć, że powód wskazywał w pozwie, a następnie wykazał w trakcie swojego przesłuchania, że to pozwany decydował w jakiej kolejności ma być dokonany montaż ostatniej części kafelek na podłodze, a pozwany nie wskazywał na jakies nieprawidłowości w ułożeniu posadzki. Powód wyraźnie zaznaczył, że to pozwany prosił, aby nie kończyć kafli podłogowych przed montażem drzwi. Z tego wniosek, że pozwany nie wykazał, aby informował powoda o właściwym sposobie wykonania prac wg sztuki budowlanej. Pozwany nie wykazał, że takie informacje powodowi składał, natomiast powód wykazał, iż to na żądanie pozwanego kafle podłogowe nie zostały wykonane do samego końca przed montażem drzwi. I z tego też wynika nieprawidłowość w wykonaniu prac montażowych przez pozwanego będącego profesjonalistą, a co za tym idzie niewłaściwe zamontowanie drzwi, co skutkuje niespełnianiem przez nie funkcji izolacyjnej.

Nie ulega zaś żadnej wątpliwości, że drzwi zamontowane u powoda były regulowane i uszczelniane dodatkowo zarówno przez pozwanego, jak i przedstawiciela producenta. Tego rodzaju prace tylko na krótki okres czasu usuwały nieprawidłowości, które następnie powracały. Jeżeli zarówno pozwany, jak i przedstawiciel producenta widzieli konieczność ingerencji w zamontowane drzwi poprzez ich uszczelnienie i regulowanie, to niewątpliwie należy uznać, że doszli do wniosku, iż wada jest istotna. Dla Sądu Okręgowego nie ulega wątpliwości, że drzwi zewnętrzne powinny spełniać podstawową funkcję izolacyjną, a co za tym idzie również energooszczędną, co do której powód został, o tego rodzaju energooszczędności, zapewniony i dlatego takie drzwi nabył. Jeżeli drzwi tej funkcji nie spełniają, to w tym zakresie niezgodność towaru konsumpcyjnego z umową jest istotna.

Zastosowana przez Sąd Rejonowy, w tej części, regulacja prawna jest prawidłowa.

Dlatego też zarzuty postawione apelacji są bezzasadne.

Sąd Okręgowy, niezależnie od zarzutów apelacji, stosuje jednak prawo materialne.

Zgodnie z art. 494 k.c. strona, która odstępuje od umowy wzajemnej obowiązana jest zwrócić drugiej stronie wszystko to co otrzymała od niej na mocy umowy, a więc orzekając o roszczeniu powoda związanym z odstąpieniem od umowy wzajemnej (taką jest zaś umowa sprzedaży drzwi z ich montażem). Sąd powinien więc orzec o nakazaniu zwrotu wzajemnego świadczenia z równoczesnym zasądzeniem dochodzonej przez powoda należności. Z chwilą odstąpienia od umowy powinien zostać przywrócony stan rzecz sprzed zawarcia umowy, bowiem w następstwie złożenia tego rodzaju oświadczenia woli, o charakterze kształtującym, stosunek prawny łączący strony wygasa od momentu zawarcia umowy – ex tunc. Od tej chwili musi się on liczyć z obowiązkiem zwrotu otrzymanego świadczenia i uczynić zadość wezwaniu do jego dokonania, co usprawiedliwia zasądzenie odsetek za opóźnienie liczonych od doręczenia wezwania do spełnienia świadczenia pieniężnego lub terminu późniejszego zakreślonego w wezwaniu dla spełnienia świadczenia (art. 455 k.c.). Każdej za stron przysługuje roszczenie zwrotne. Strona, która skorzystała z odstąpienia jest zobowiązana do zwrotu tego wszystkiego co otrzymała od drugiej strony z mocy umowy. (Por. wyrok Sądu Najwyższego z 7 października 1999 r., sygn. akt I CKN 262/98, OSNC 2000/4/71). Mimo, że zwrot wadliwej rzeczy stanowi realizację uprawnień pozwanego, powód zgłaszając roszczenia z tytułu odstąpienia od umowy wzajemnej w ramach własnego roszczenia powinien zaoferować zwrot wzajemnego świadczenia. Z tych względów, z uwagi na uwzględnienie powództwa z umowy wzajemnej, Sąd Rejonowy winien w sentencji orzeczenia dać wyraz obowiązkowi powoda jednoczesnego zwrotu wzajemnego świadczenia na rzecz pozwanego, mimo, że ten żadnych własnych roszczeń w trybie procesu nie dochodził (Por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 2 czerwca 2010 r., sygn. akt I ACa 334/10, LEX nr 653709). Powód nie wydał pozwanemu drzwi przed uregulowaniem przez niego należności, albowiem przysługuje mu prawo zatrzymania, zgodnie z art. 496 k.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z 20 maja 2004 r., sygn. akt II CK 326/03, LEX nr 1620504). Pozwany przecież odmówił zapłaty. Zaofiarowanie przez pozwanego zwrotu świadczenia pieniężnego, albo jego zabezpieczenie umożliwi dopiero powodowi przekazanie drzwi pozwanemu. Powód powinien bowiem być gotów do zwrotu tego co otrzymał od pozwanego już w momencie składania oświadczenia o odstąpieniu od umowy. Z tych przyczyn, na podstawie wymienionych wyżej regulacji prawnych, Sąd Okręgowy uznał za zasadne zmienić zaskarżony wyrok w punkcie 1. o tyle, że zapłata zasadzonego w nim świadczenia pieniężnego nastąpi za równoczesnym wydaniem przez powoda drzwi pozwanemu.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 505¹⁰ § 1 i 2 k.p.c., należało orzec jak w punkcie 1. sentencji. Orzeczenie w punkcie 2. sentencji zapadło na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 505¹⁰ § 1 i 2 k.p.c., albowiem apelacja w pozostałej części okazała się bezzasadna.

SSO Roman Troll